

Urząd Gminy i Miasta w Mogielnicy

URZĄD GMINY I MIASTA
MOGIELNICA

2026 03 18

Od: @o2.pl>
Wysłano: wtorek, 17 marca 2026 18:20
Do: gmina
Temat: Petycja do Rady MIEJSKIEJ w MOGIELNICY woj. mazowieckie w sprawie pomników przyrody
Załączniki: PETYCJA 14 MOGIELNICA MIASTO I GMINA v300.pdf; Zzał 1 UCHWAŁA 44 2024R RADY MIEJSKIEJ w ŚWIECIU.pdf; WYSTĄPIENIA POKONTROLNE NIK 4 PRZYKŁADOWE.pdf

Handwritten notes and signatures:
Petycja do Rady
4.11.2025
Petycja
42

Dzień dobry

W załączeniu znajduje się Petycja do Rady MIEJSKIEJ w MOGIELNICY woj. mazowieckie w sprawie pomników przyrody

W załączeniu również wzór - uchwały Rady Miejskiej w Świeciu oraz 4 przykładowe wystąpienia pokontrolne NIK

W przypadku pytań proszę o kontakt

Z poważaniem

Prośba:

O ile nie zabrania tego Regulamin Gminy - ze względu na bardzo duże opóźnienia Poczty Polskiej w moim rejonie - bardzo uprzejmie proszę o przesyłanie wszelkiej korespondencji związanej z ww. sprawą tylko drogą elektroniczną na mój niniejszy adres e-mail [redacted], z którego również dostaliście Państwa tą wiadomość.

W razie konieczności będę odsyłał potwierdzenie, że taką informację lub wiadomość otrzymałem.

Dziękuję DM

SZANOWNY URZĘDNIKU, SZANOWY RADNY

- CHROŃ PROSZE POMNIKI PRZYRODY NA SWOIM TERENIE
- AKTUALIZUJ PROSZE WSZELKIE INFORMACJE O NICH
- PRZED KOŃCOWYM PODPISANIEM UCHWAŁY LUB UCHWAŁ w SPRAWIE ROZSTRZYGNIĘCIA TEJ PETYCJI LUB INNEJ FORMY ROZSTRZYGNIĘCIA - PROSZE UPEWNIJ SIĘ, ŻE:
- WSZYSTKIE POMNIKI PRZYRODY NA TWOIM TERENIE ISTNIEJA I SA OZNAKOWANE
- WSZYSTKIE POMNIKI USTANOWIONE WE WSZYSTKICH WCZEŚNIEJSZYCH AKTACH SĄ ZIDENTYFIKOWANE, ODNALEZIONE I SĄ CHRONIONE I ŻADNEGO NIE BRAKUJE
- WSZYSTKIE ICH LOKALIZACJE PODANE W CENTRALNYM REJESTRZE FORM OCHRONY PRZYRODY – SĄ PRAWDŁOWE
- WSZYSTKIE ILOŚCI, DANE, – WARTOŚCI LICZBOWE PRZEKAZYWANE DO GUS W SPRAWOZDANIACH: SG-01 Leśnictwo i ochrona środowiska Dział 2A - SĄ PRAWDZIWE, ZGODNE Z CENTRALNYM REJESTREM, UCHWAŁAMI I Z TYM CO JEST W TERENIE.

JEŻELI NIE WIESZ – NIE JESTEŚ PEWIEN - WSTRZYMAJ SIĘ - PRZESUŃ TERMIN NA ODPOWIEŹ - POPROŚ O POTWIERDZENIE AKTUALNYCH DANYCH LUB SPRAWDŹ SAM(A). PO PROSTU ZAPYTAJ SIĘ, CZY KIEDYKOLWIEK BYŁA ROBIONA WERDYFIKACJA I SPRAWDZENIE I PORÓWANIE POWYŻSZYCH DANYCH Z TYM CO JEST W TERENIE...

JEŻELI JEST ŹLE – A STATYSTYKA MÓWI, ŻE MOŻE BYĆ ŹLE – ZACZNIJ DZIAŁAĆ! STWÓRZ WARUNKI ORGANIZACYJNE, FINANSOWE I PRAWNE ABY BYŁO DOBRZE. BĄDŹ PEWNY(A), ŻE ZADANIA WŁASNE – ZADANIA USTAWOWE, KTÓRE GMINA MA WYKONYWAĆ W 100% SAMODZIELNIE OD 2009 ROKU – SĄ REALIZOWANE PRAWDŁOWO I RZETELNIE – *bardzo ładnie i ślicznie poproszę* -

Toruń, dnia 17 marca 2026 roku

Do Rady MIEJSKIEJ w MOGIELNICY

Urząd Gminy i Miasta
ul. Rynek 1, 05-640 Mogielnica

gmina@mogielnica.pl

PETYCJA składana w interesie PUBLICZNYM

Dzień dobry,

W trosce o właściwą ochronę cennych przyrodniczo obiektów i aktualność informacji o nich oczekując jednocześnie wsparcia zagwarantowanego mi na podstawie art. 74 pk 4 Konstytucji RP „Władze publiczne wspierają działania obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska” - niniejszym wnoszę, wnioskuję, ślicznie proszę o

1. Zmianę - **AKTUALIZACJĘ** Prawa Miejscowego w zakresie funkcjonowania 18 pomników przyrody tj. UTWORZENIE UCHWAŁY (lub uchwał) Rady MIEJSKIEJ w sprawie pomników przyrody lub w sprawie aktualizacji danych pomników przyrody znajdujących się na terenie GMINY MOGIELNICA w celu dostosowania prawa

miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór

2. Wprowadzenie do programu ochrony środowiska bardziej szczegółowych zapisów: „każdy pomnik przyrody jest wizytowany raz na rok lub raz na dwa lata i podczas takiego przeglądu w terenie sprawdzane są: kompletność i widoczność oznakowania, ogólny wizualny stan zdrowia, przestrzeganie zakazów (np. porządek, niszczenie, zaśmiecanie itp.) i ewentualne potrzeby działań ochronnych i zapobiegawczych; dane te są zapisywane, przekazywane BURMISTRZOWI i przekazywane Radzie jako dowód ochrony” celem zapewnienia prawidłowej ochrony pomników przyrody i prawidłowej realizacji programu ochrony środowiska.

Uzasadnienie:

AD 1

Zgodnie z *ustawą o ochronie przyrody z 2004 roku* **jedynym zarządzającym** pomnikami przyrody na swoim terenie są Rady Miast (Gmin) wraz z Burmistrzem (Wójtem, Prezydentem)

Zgodnie z *rozporządzeniem ministra środowiska z 11 września 2012 roku o Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody (CRFOP)* prowadzonym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska (GDOŚ) to Rady Miast (gmin) są zobowiązane do uaktualnienia Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody w zakresie danych dotyczących pomników przyrody znajdujących się na ich terenie. Odbywa się to w formie uchwał po uzgodnieniu z RDOŚ i finalnie wysłaniu do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Zgodnie z art. 21 pkt 4 ustawy z dnia 23.01.2009 r. *o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie* (Dz. U. z roku 2009 Nr 92, poz. 753 ze zm.), rady gmin przejęły WSZYSTKIE KOMPETENCJE organów które utworzyły lub ustanowiły pomniki przyrody w przeszłości.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym *zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy, przy czym zadania własne obejmują m. in. sprawy ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomości, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej.*

Wskazanie **sprawującego nadzór jest aktualnym wymogiem** w procedurze tworzenia uchwał ustanawiających pomniki przyrody i wynika on z art. 44 punkt 2 ustawy *o ochronie przyrody.*

Na terenie GMINY MOGIELNICA zgodnie z danymi CRFOP winno znajdować się przynajmniej 18 pomników przyrody – na wszystkie 18 z terenu gminy - **które funkcjonują, ale zostały utworzone przez organy, które już nie istnieją lub nie posiadają kompetencji do zarządzania pomnikami przyrody (18) albo w akcie ustanawiającym nie wskazano sprawującego nadzór zgodnego z aktualną ustawą o ochronie przyrody (0).**

W tabeli w dalszej części zazwyczaj są wypisane niektóre lub wszystkie z nich w zależności od ich ilości.

Po dacie 01.08.2009 r. wszedł w życie przepis art. 21 pkt. 4 ustawy z dnia 23.01.2009 r. *o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie*, który przyznaje kompetencje w tym zakresie radom gmin. Kompetencje te są zgodne z ustawą o ochronie przyrody z 2004 roku. Jednak w „starych”, „dawnych” aktach prawnych kompetencje pozostały niezmienione. Jest to przyczyna i powód nieporozumień np. w zakresie określenia zarządzającego.

Ponadto istnieje niezgodność w tym zakresie pomiędzy ustawami – aktami wyższego rzędu – uchwałą o ochronie przyrody z 2004 roku, a uchwałami mniejszego rzędu – aktami ustanawiającymi pomniki przyrody (prawo miejscowe)..

W 2018 roku NIK przeprowadził kontrolę 29 gmin w zakresie lokalnych form ochrony przyrody. W kontrolowanych gminach ponad 70% lokalnych form ochrony przyrody funkcjonowało na podstawie aktów prawa miejscowego, wydanych przez inne niż rada gminy organy. Akty te nie spełniały obowiązujących wymogów i zawierały nieaktualne dane. Mimo to w 90% gmin nie podejmowano działań w celu wydania przez rady gmin uchwał dostosowujących ww. akty prawa miejscowego do obecnego stanu prawnego i faktycznego. NIK wydał rekomendacje dla Wójtów, Burmistrzów, Prezydentów. Wniósł między innymi o: „Dokonanie przeglądu stanu lokalnych form ochrony przyrody oraz ustalenie niezbędnych potrzeb dla ich zabezpieczenia; (...) **podjęcie działań dla zgodnego z przepisami prawa i stanem faktycznym uregulowania w aktach prawa miejscowego funkcjonowania lokalnych form ochrony przyrody;** (...) przekazywanie bieżących danych o ustanowieniu i zniesieniu formy ochrony do regionalnych dyrekcji ochrony środowiska i GDOŚ oraz zaktualizowanego ich stanu”.

Dla większej świadomości zaleca się i sugeruje zapoznania się z jednym z takich raportów pokontrolnych dostępnych na stronie NIK w wyszukiwarce wystąpień pokontrolnych np. poprzez wpisanie frazy „P/17/049 lokalne formy ochrony”. Będzie to doskonała okazja do zapoznania się z jakimi pytaniami borykają się pracownicy gmin podczas kontroli NIK i jakie jeszcze obszary wymagają u Państwa ewentualnych napraw / korekt / zmian. Dla ułatwienia 4 przykłady są w załączeniu.

Na podstawie danych w CRFOP i Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego NIE można stwierdzić, aby GMINA MOGIELNICA przeprowadziła takie działania od tamtego czasu do chwili obecnej.

Celem niniejszej petycji jest poproszenie Rady MIEJSKIEJ w MOGIELNICY o podjęcie działań w celu zmian prawa miejscowego i dostosowania „dawnych” aktów prawa miejscowego do wymogów aktualnego stanu prawnego, zgodnego z tymi w ustawach. Jest to również ważne dla uniknięcia nieporozumień lub niejasności interpretacyjnych w zakresie organu sprawującego nadzór nad tą formą ochrony. Jestem w stanie udokumentować kilka przypadków z terenu kraju kiedy Wójtowie i pracownicy z niektórych gmin obarczali odpowiedzialnością za pomniki przyrody Lasy Państwowe, wojewodów lub osoby prywatne co skutkowało brakiem jakiegokolwiek ochrony pomników przyrody od ponad 10 lat...

Niniejsza petycja jest powieleniem wniosków i uwag NIK z 2018 roku. Przy projektowaniu uchwały w sprawie pomników przyrody możecie się Państwo wzorować na uchwałach gmin, które spełniły już ten obowiązek: np.: **Sienno, Sokołów Podlaski m., Raszyn, Wodynie, Szydłowiec, Warszawa, Tarnowskie Góry, Lubochnia, Świecie, od 2014 roku (!) Bydgoszcz** itd. – jest to wycinek listy. Również na stronie GDOŚ znajdują się rekomendacje przesłane do wszystkich gmin w 2018 roku: <https://www.gov.pl/attachment/eab816fb-6e1f-4000-b588-7d4292b87029>. Kliknięcie na link spowoduje ściągnięcie na dysk lokalny spakowanych plików 34MB. W załączeniu znajduje się uchwała rady miejskiej **Świecie** – sugeruję i wnioskuję abyście Państwo czerpali z niej wzór gdyż zawiera wszystkie informacje zarówno w uchwale właściwej jak i w załączniku i należy do grupy najlepiej zredagowanych na tle całej Polski, jeżeli chodzi o tego typu dokumenty.

W nowej uchwale mogą się znaleźć aktualne wartości obwodów w pierśnicy (na wysokości 1,3m) lub inne dane. **Jest to doskonała okazja do dokonania przeglądu stanu zdrowotnego pomników, kompletności oznakowania, porządku wokół, stanu ilościowego w przypadku alei i pomników grupowych, poprawności położenia, poprawności i aktualności informacji w formularzach CRFOP itp. Obiektom chronionym można przy tej okazji również nadać nazwy.**

Aktualne przepisy zezwalają na funkcjonowanie pomników przyrody w aktualnej formie. Zachowują one ważność do czasu zmiany prawa miejscowego. Czyli w rozumieniu ustawodawcy ma to być zabezpieczenie ich prawnego funkcjonowania w okresie przejściowym. **Właśnie ta zmiana prawa miejscowego jest przedmiotem niniejszej petycji. Ale minęło 15 lat od całkowitego objęcia pomników przyrody zarządzaniem przez gminy... i nadal funkcjonują w „starej” formie. 15 lat... Czy posiadacie Państwo jakieś ważne powody aby tego nie zmienić?**

Ponadto:

Prawo miejscowe musi być zgodne z ustawami i rozporządzeniami, ponieważ tak stanowi Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej oraz system hierarchii źródeł prawa obowiązujący w Polsce.

Zasada hierarchiczności źródeł prawa – Konstytucja jako najwyższe prawo
Zgodnie z art. 87 Konstytucji RP, źródłami powszechnie obowiązującego prawa w Rzeczypospolitej Polskiej są:

- Konstytucja,
- ustawy,
- ratyfikowane umowy międzynarodowe,
- rozporządzenia,
- akty prawa miejscowego – obowiązujące na obszarze działania organów, które je ustanowiły.

Z powyższego wynika, że **prawo miejscowe** znajduje się najniżej w hierarchii źródeł prawa i **nie może być sprzeczne z aktami wyższego rzędu** (Konstytucją, ustawami i rozporządzeniami)

Ponadto:

Czasami istnieje znacząca różnica pomiędzy obowiązującymi jeszcze starymi zakazami ze starych aktów ustanawiających pomniki przyrody niż te które są zawarte w ustawie o ochronie przyrody. Przykładowo Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Elbląskiego z dnia 25 czerwca 1996 w sprawie wprowadzenia form ochrony przyrody §2 pkt 6 **zakazuje „wznoszenia jakichkolwiek budowli, prowadzenia robót ziemnych, zanieczyszczenia terenu, niszczenia pokrywy glebowej i wzniesienia ognia w promieniu 20m”**. Jak widać niektóre stare zakazy są bardziej rygorystyczne niż aktualne.

AD.2.

Na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. 2014 poz. 1195), działając jako osoba fizyczna oraz obywatel dbający o dobro wspólne i dziedzictwo przyrodnicze, składam niniejszą petycję w sprawie uregulowania zasad ochrony pomników przyrody znajdujących się na terenie Państwa Gminy.

Pomniki przyrody, jako jedna z form ochrony przyrody, podlegają zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.) ochronie prawnej. Ochronę tę powinna zapewnić gmina jako jednostka samorządu

terytorialnego realizująca zadania własne w zakresie ochrony środowiska. Obowiązek ten wynika także z art. 4 tejże ustawy oraz art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, który zobowiązuje organ wykonawczy do sporządzania co dwa lata raportu z realizacji programu ochrony środowiska i przedstawiania go Radzie Gminy.

"Program ochrony" to ogólne pojęcie oznaczające zbiór działań, dokumentów lub usług mających na celu zabezpieczenie czegoś lub kogoś przed zagrożeniami. Złe określony, nie sprecyzowany może prowadzić do braku ochrony.

Zazwyczaj jest tak, że programy te są zlecane firmom zewnętrznym, po ich opracowaniu są poddane ogólnej społecznej ocenie i przyjmowane uchwałą Rady Gminy. W programach takich znaczną część zajmują dane liczbowe i opisowe, natomiast mało miejsca poświęca się takim sprawom jak: kto to ma robić, co ma robić, kiedy ma robić. W przypadku pomników przyrody ze względu na brak przepisów wykonawczych, zaleceń i szczegółowych instrukcji zakres i częstotliwość działań ochronnych są pozostawione uznaniowości gmin, co prowadzi do licznych uchybień i przypadków faktycznego braku ochrony. W dokumentach programowych często pojawia się jedynie ogólne sformułowanie o „regularnych przeglądach”, co nie precyzuje częstotliwości ani zakresu tych działań, gdyż przykładowe słowo klucz „regularnie” może oznaczać zarówno „raz na tydzień” lub też „raz na dekadę” co w pierwszym przypadku prowadzi do nadużyć, pracownik znika nie realizując swoich innych zadań pod pretekstem przeglądu pomników przyrody, a w drugim przypadku nie ma nic wspólnego z ochroną, ale w sensie teoretycznym jest realizacją takiego programu ochrony. W innych programach pojawia się słowo „na bieżąco” albo „zależnie od potrzeb”. Co to oznacza na bieżąco? Codziennie? Raz na tydzień? I znowu może to oznaczać dla pracownika gminy, który ma w obowiązkach przeglądy – nadużywanie – może zniknąć z pola widzenia pracodawcy pod pretekstem bieżących przeglądów pomników przyrody. Co to oznacza sformułowanie „zależnie od potrzeb”? Drzewa nie umieją się komunikować. Nie przekażą swoich potrzeb. Jeżeli pracownik gminy nie ma określonych obowiązków – to nie ma potrzeb realizacji rzeczy i zadań i wykonywania czynności, których nie ma określonych w swoim wykazie obowiązków lub nie ma określonych w programie ochrony, który ma realizować. W praktyce niektóre gminy wykorzystują brak konkretnego znaczenia tych słów, brak sprecyzowania jak ma się odbywać ochrona i **nie dokonują wizytacji pomników przyrody przez wiele lat – w wielu przypadkach wcale - co skutkuje zaniedbaniami, brakiem aktualnych danych, brakiem oznakowania i nierzadko fizycznym znikaniem chronionych obiektów. Konkretnie przykłady takich sytuacji są opisane w dalszej części.**

Przypomnę raz jeszcze ochrona pomników przyrody jest to zadanie własne gminy. Czynności w jaki sposób ma gmina robić winny być zapisane w programie ochrony środowiska. Ten punkt petycji jest propozycją konkretnych działań opisujących te czynności.

W związku z powyższym wnoszę o:

1. Wprowadzenie **terminu - czasookresu** obowiązku dokonywania przeglądów pomników przyrody nie rzadziej niż raz na dwa lata, a optymalnie raz w roku i umieszczenia takiego zapisu w programie ochrony środowiska Gminy.

Przeglądy te mogą być wykonywane przez pracownika gminy (lub o ile Państwo dysponujecie środkami finansowymi - firmę zewnętrzną) i mają mieć charakter tylko wizualnej inspekcji terenowej. Nie chodzi o przeprowadzanie specjalistycznych badań, lecz o zwykłą wizytację, potwierdzenie istnienia pomnika i udokumentowanie

podstawowych obserwacji. Jeżeli się zauważy niepokojące rzeczy wtedy można wzywać dendrologa.

2. Podczas przeglądu należy:

- potwierdzić fizyczne **istnienie** pomnika przyrody w terenie, w lokalizacji wskazanej przez Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody CRFOP
- ocenić **ogólny stan zdrowotny** drzewa lub obiektu (np. obecność suchych konarów, przechytów, oznak zamierania),
- sprawdzić, czy **oznakowanie** pomnika (tablica, słupek, znak) **jest widoczne**, trwale i czytelne,
- ocenić, czy **przestrzegane są zakazy** wynikające z ochrony (np. zakaz uszkodzania, zaśmiecania, niszczenia otoczenia, porządku w obrębie pomnika),
- zidentyfikować ewentualne **potrzeby ochronne** – np. usunięcie porażonych liści, wykonanie cięć sanitarnych, uzupełnienie oznakowania, uprzątnięcie otoczenia,
- sporządzić krótki pisemny **zapis** z przeglądu zawierający najważniejsze obserwacje i ewentualne zalecenia o ile takie wystąpią. W większości przypadków będzie to „jest”, „bez zmian”
- tak sporządzony **raport** przedstawiać okresowo Radzie Gminy jako realizację programu ochrony środowiska w zakresie ochrony pomników przyrody w terminie określonym przez **ustawę o ochronie środowiska**.

3. W przypadku braku programu ochrony środowiska lub jego aktualizacji, postuluję:

- wprowadzenie wyżej opisanych zasad w formie uchwały Rady Gminy, wytycznych, procedury wewnętrznej lub innego dokumentu organizacyjnego,
- dopisanie powyższych obowiązków do załącznika, aneksu lub rozdziału nowelizowanego programu ochrony środowiska.

4. Proponowany zapis jest przykładem. Docelowy tekst może się różnić, ale winien być tożsamy z proponowanym w zakresie określenia: czasookresu, sprawdzania kompletności i widoczności oznakowania, przestrzegania zakazów, zidentyfikowania i zapisania potrzeb działań ochronnych i zapobiegawczych.

Uzasadnienie:

W całej Polsce dochodzi do licznych przypadków fizycznego braku drzew pomnikowych, braku oznakowania, niedostosowania zapisów ewidencyjnych do stanu faktycznego czy niezgodności danych w CRFOP. Przykłady takich sytuacji zebranych z wielu gmin w różnych województwach potwierdzają, że bez systematycznych i udokumentowanych wizytacji, ochrona pomników przyrody jest iluzoryczna:

Na potwierdzenie podaję fakty odnalezione na podstawie danych w CRFOP. Tylko w tym roku 2025 zidentyfikowałem:

- **wycięcie** rzadkiego chronionego drzewa Topoli Kanadyjskiej w gminie Drawsko Pomorskie woj. zachodniopomorskie pomiędzy rokiem 2017, a 2020. **Gmina o tym nic nie wiedziała** – o wycięciu drzewa dowiedziała się ode mnie w 2025 roku.
- brak ochrony w postaci **braku umieszczenia w jakimkolwiek wykazie około 180 szt drzew** buków zwyczajnych położonych na południe od m. Dadzewo będących składowymi alei bukowej będącej pomnikiem przyrody w gminie Polanów woj. zachodniopomorskie
- **brak lipy drobnolistnej** na terenie gminy Przdokowo wyciętej około roku 2016
- **brak fizycznie przynajmniej 4 drzew** na terenie gminy Gniewkowo woj. kujawsko-pomorskie, gdzie brak 2 z nich był sygnalizowany już w 2015 roku – gmina nie uporządkowała spraw prawnych aby zaktualizować wykaz CRFOP

- **brak fizycznie 1 drzewa** na terenie gminy Zławieś Wielka woj. kujawsko-pomorskie, problem był zgłaszany gminie przez właścicieli około 4-5 lat temu – bez rezultatu
- **brak fizycznie drzewa** kasztanowiec zwyczajny w miejscowości Góra w gminie Stara Kiszewa – brak uchwały zniesienia rady gminy
- **brak fizycznie drzewa** – dąb szypułkowy – oddział leśny 114 – gmina Białobrzegi – dotychczasowe śledztwo wykazało, że został wycięty między 2017 a 2020 rokiem – brak uchwały znoszącej ochronę – sprawa w toku.
- **brak fizycznie około 30** drzew w alei na terenie gminy Nowe, woj. kujawsko-pomorskie
- **brak aktualnego położenia około 30** drzew pomników przyrody na terenie miasta Jawor woj. dolnośląskie – niemal wszystkich jak nie wszystkich z jego terenu: aktualne położenia wypadają w obrysach chodników, jezdni ulic, domów, przybudówek, po przeciwległych stronach ulic itp., itd.

Zaznaczam że są to przykłady. Pełna lista jest obszerniejsza. Co chwile dochodzą kolejne przykłady. Sytuację utrudnia w niektórych przypadkach brak wysyłania uchwał rad gmin w sprawie pomników przyrody do GDOŚ, która nie może aktualizować położenia na wszelkiego rodzaju mapach typu geoserwis i dalej skutkuje to brakiem informacji na np. gminnych portalach informacji geoprzestrzennych.

Brak oznakowanie lub znajdowanie się pomnika przyrody w innej lokalizacji niż ta wskazana w CRFOP może powodować potraktowanie obiektu chronionego jak np. zwykłe drzewo i jego usunięcie przy np. inwestycjach drogowych lub budowlanych bez wymaganego zgłoszenia gminie i RDOS.

Brak fizycznie pomnika przyrody i nie uwzględnienie faktu tego w postaci aktualizacji danych w CRFOP jest już w pewnym sensie łamaniem praw obywateli, które przysługują im na podstawie Konstytucji RP Art. 74. Pkt3. Każdy ma prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska. Zakres informacji został szczegółowo określony w Rozporządzeniu Ministra Środowiska o Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody z 11 września 2012 roku. Centralny Rejestr stworzony również po to aby wszystkie informacje były w jednym miejscu i żeby pracownicy gminy nie marnowali swojego czasu na pojedyncze, indywidualne wyszukiwanie brakujących informacji i wysyłaniu ich obywatelom poprzez odpowiedzi na poszczególne zapytania i wnioski.

Ponadto brak fizycznie drzewa – pomnika przyrody w terenie, a nie uwzględnianie tego w sprawozdaniach SG-01 Leśnictwo i ochrona środowiska Dział 2A do GUS – czyli bezkrytyczne przepisywanie danych z lat ubiegłych - w jakimś sensie niesie już odpowiedzialność karną. „Kto wbrew obowiązkowi odmawia wykonania obowiązku statystycznego albo udzielenia informacji w spisie powszechnym lub innym badaniu statystycznym, podlega grzywnie od 200 zł do 5000zł. W skrajnych przypadkach może być to nawet pozbawienie wolności do dwóch lat”

Zasady, o które wnoszę, są zgodne z ogólnymi przepisami o ochronie przyrody oraz zaleceniami Najwyższej Izby Kontroli z 2018 roku, która wskazała m.in. na konieczność dokumentowania działań ochronnych i kontroli stanu lokalnych form przyrody.

Zakończenie:

Petycja ta ma charakter praktyczny, nie generuje nadmiernych kosztów ani obciążeń administracyjnych. Jej realizacja polega po odpowiednim przygotowaniu — na odwiedzeniu pomników przyrody i poświęceniu dosłownie około 1 minuty dla każdego obiektu na ogólną ocenę i zrobienie zapisów. Czynność ta może być dokonywana przy realizacji innych czynności lub zadań lub przejazdem. Jej wdrożenie jest wyrazem

rzeczywistej troski o przyrodę, a nie tylko minimalnego formalnego wypełniania obowiązków.

Przykładowa tabela znajduje się poniżej.

Wzór – Przykład Formularza - Raportu okresowej kontroli pomników przyrody 2025 .

Wzór zawiera kilka przykładów pomników przyrody z Państwa Gminy – resztę danych proszę uzupełnić wg własnego uznania i wygody identyfikacji obiektów oraz prezentacji danych.

Pomnik / drzewo / miejsce / opis	Oznakowanie	Porządek/ Uwagi /Stan zdrowotny	Data / podpis
Dąb szypułkowy, obręb ew. Brzostowiec, oddział leśny 320-g PL.ZIPOP.1393.PP.1406073.673	? Brak danych		17.03.2026 D.M.
Modrzew polski, obręb ew. Brzostowiec, oddział leśny 330-b PL.ZIPOP.1393.PP.1406073.674	? Brak danych		17.03.2026 D.M.
Buk pospolity, obręb ew. Brzostowiec, oddział leśny 330-a PL.ZIPOP.1393.PP.1406073.675	? Brak danych		17.03.2026 D.M.
Modrzew polski, obręb ew. Brzostowiec, oddział leśny 332-b PL.ZIPOP.1393.PP.1406073.676	? Brak danych		17.03.2026 D.M.
Buk pospolity, obręb ew. Brzostowiec, oddział leśny 332-b PL.ZIPOP.1393.PP.1406073.677	? Brak danych		17.03.2026 D.M.
... itd			

Itđ. Zalecane jest sprawdzenie wszystkich pozostałych informacji w CRFOP i ich zgodność ze stanem faktycznym w terenie.

Jeżeli w powyższej tabeli występują jakiegokolwiek błędy oznaczać to może, że ochrona tychże cennych przyrodniczo obiektów jest albo niewłaściwa albo prawdopodobnie tej ochrony może nie być... Jest to dowód na to, że wprowadzenie obydwóch punktów niniejszej petycji jest uzasadnione. Zapobiegną one wystąpienie takich sytuacji w przyszłości – czyli zapewnią ochronę cennych przyrodniczo obiektów.

Możecie Państwo zastosować inny wzór formularza, aczkolwiek ważne jest to aby były na nim informacje o porządku wokół, stanie oznakowania, stanie zdrowotnym lub innych uwagach dotyczących wykonania niezbędnych prac w celu ochrony pomników przyrody.

W przypadku ewentualnego nie uwzględniania tej części petycji uprzejmie proszę o przekonanie mnie w uzasadnieniu, że Państwo jako Rada posiadacie zawsze aktualną i rzetelną wiedzę, na temat **faktycznego** stanu ochrony pomników przyrody realizowaną przez nadzorowany przez Was organ wykonawczy na przykładzie **konkretnych** przykładów. Możecie przykładowo podać do mojej wiadomości dokładny miesiąc i rok ostatniego sprawdzenia kompletności oznakowania pomników przyrody w ramach aktualnych przepisów ustawy o informacji publicznej oraz ustawy o ochronie środowiska.

Dla informacji Rady: Gmina nie ma dostępu do danych pomników przyrody w CRFOP, ale ma jako jedyny organ wpływ na te dane, a nawet obowiązek ciągłej ich aktualizacji. Zgodnie z rozporządzeniem ministra środowiska o crfop, rejestr ten prowadzi Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska a w przypadku pomników przyrody, to Rady Gmin, Miast

mają prawo i obowiązek poprzez przesyłanie swoich uchwał: znosić, ustanawiać, aktualizować dane pomników przyrody znajdujących się na swoim terenie.

Podsumowując: żadne przepisy nie określają wprowadzenia czasookresu przeglądów pomników przyrody i umieszczenia tego w programie ochrony środowiska. Ale żadne przepisy ich **NIE ZABRANIAJĄ**. Wręcz przeciwnie:

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.) w art. 4 stanowi, że:

1. Obowiązkiem organów administracji publicznej, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz osób fizycznych jest dbałość o przyrodę będącą dziedzictwem i bogactwem narodowym.
2. Organy administracji publicznej są obowiązane do zapewnienia warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych dla ochrony przyrody.
3. Obowiązkiem organów administracji publicznej, instytucji naukowych i oświatowych, a także publicznych środków masowego przekazu jest prowadzenie działalności edukacyjnej, informacyjnej i promocyjnej w dziedzinie ochrony przyrody.

Wprowadzenie takiego zapisu Wy jako Rada Będziecie dbali o przyrodę, zapewnicie warunki organizacyjne dla ochrony przyrody a ponadto spełnicie wymóg prowadzenia działalności edukacyjnej i informacyjnej – dokładne i obszerne dane w uchwałach dalej są publikowane, powielane i pokazują rzeczywistą dbałość i wkład w ochronę przyrody Rady Gminy.

Wy ze swojej strony macie okazję przyczynić się do poprawy aktualnego stanu – macie okazję do tego, aby ze swojej strony być „krytym, bo swoją część ochrony cześć wkładu w ochronę - zrealizowaliście . Co zrobi organ wykonawczy nad którym teoretycznie i prawnie macie sprawować nadzór – na to nie macie wpływu – ale macie obowiązek go **NADZOROWAĆ**.

Wspomniana kontrola NIK w 29 gminach w 2018 roku właśnie wykazała i kontrolerzy we wnioskach podkreślali, że żadna lub prawie żadna kontrolowana gmina **NIE POSIADAŁA** unormowanych procedur, zapisów mówiących o tym, w jaki sposób odbywa się ochrona form ochron przyrody.

Wnoszę o uwzględnienie opisanych postulatów w działaniach Gminy.

Z poważaniem

Poniżej znajduje się w miarę kompletna, ciągle powiększająca się, lista gmin, które już ustanowiły uchwały „w sprawie pomników przyrody” i oficjalnie przejęły zarządzanie pomnikami przyrody na swoim terenie aktami prawa miejscowego:

Sienno, Sokółów Podlaski m., Raszyn, Wodynie, Szydłowiec, Warszawa,
 Blizanów, Koźminek, Kłecko, Grodziec, Krotoszyn, Zduny (gm miejska, woj. wlkp),
 Włoszakowice, Dopiewo, Kleszczewo, Suchy Las, Zagórz, Śrem, Małanów, Turek
 wiejska, Małanów, Gołańcz,
 Drelów, Międzyrzecz Podl. miej., Józefów, Lublin, Kłoczew, Tomaszów Lubelski
 miejska, Tomaszów Lubelski wiejska,

Czchów, Skawina, Zabierzów, Dobra, Korzenna, Stary Sącz, Polanka Wielka, Zakopane, Wadowice,

Brzeziny miejska, Kutno wiejska, Sędziejowice, Łódź, Poświętne, Rzaśnia, Rozprza, Piotrków Trybunalski, Wartkowice, Radomsko miejska, Rawa Mazowiecka, Sieradz miejska, Skierniewice wiejska, Tomaszów Mazowiecki wiejska, Tomaszów Mazowiecki miejska, Pątnów, Wieruszów, Zapolice, Ozorków miejska, Ozorków wiejska, Stryków, Tuszyn

Brzozów, Chorkówka, Kuryłówka, Jeżowe, Fredpol, Stubno, Głogów Małopolski, Bestwina, Dębowiec, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Pyskowice, Rudziniec, Jaworzno, Kuźnia Raciborska, Tarnowskie Góry, Markłowice, Rudyłtowy, Żory, Poczesna, Kołczygłowy, Cedry Wielkie, Kolbudy, Kościerzyna wiejska, Kwidzyn miejska, Nowy Dwór Gdański, Jastarnia, Pelplin.

Łowo-Osada, Kruklanki, Gołdap, Reszel, Janowo, Olecko, Świętajno, Barczewo, Bargłów Kościelny, Lipsk, Białystok, Bielsk Podlaski miejska, Boćki, Wąsosz, Kolno wiejska, Krasnopol, Mielnik, Siemiatycze miejska, Mońki,

Jędrzejów, Słupia, Kielce, Piekoszków, Zagnańsk, Działoszyce, Złota, Koprzywnica, Sandomierz, Skarżysko-Kamienna wiejska, Bogoria, Sędziszów,

Bolesławiec wiejska, Karpacz, Leśna, Oława miejska, Radwanice, Wińsko, Długoleka, Bogatynia, Świerzawa, Bielawa,

Czaplinek, Dobra, Sławno miejska, Suchań,

Deszczno, Lubrza, Szlichtyngowa, Niegosławice,

Bartniczka, Brodnia miejska, Koronowo, Golub-Dobrzyń wiejska, Nakło nad Notecią, Szubin, Pruszcz, **Świecie**, Czernikowo, **Bydgoszcz** – w 2014 r. (!), Zbiczno, Wielka Nieszawka, Białe-Błota, Waganiec, Wielgie, Skrwilno, Zakrzewo, Bobrowo, Dragacz

Po wstępnym zebraniu odpowiedzi na mój apel na chwilę obecną mogę udokumentować, że na terenie województwa **kujawsko-pomorskiego ponad 90% gmin MA lub ZADEKLAROWAŁO POSIADANIE** prawa miejscowego zgodnego z ustawą o ochronie przyrody w zakresie sprawującego nadzór nad pomnikami przyrody.

Dodatek 1.

Oto 10 korzyści dla władz gminy po realizacji punktu 1 petycji:

1. Zgodność z obowiązującym prawem – eliminacja ryzyka prawnego

Wprowadzenie zmian pozwoli gminie uregulować prawo miejscowe w sposób zgodny z obowiązującymi ustawami (w szczególności ustawą o ochronie przyrody z 2004 r. i ustawą kompetencyjną z 2009 r.). Dzięki temu władze gminy zyskają pewność prawną i unikną odpowiedzialności administracyjnej lub finansowej za ewentualne zaniedbania lub nieprawidłowości.

2. Realizacja zaleceń Najwyższej Izby Kontroli

Dostosowanie prawa miejscowego będzie bezpośrednią odpowiedzią na wyniki kontroli NIK z 2018 roku oraz zawarte w nich zalecenia. Gmina pokaże tym samym, że działa zgodnie z dobrymi praktykami zarządzania i bierze odpowiedzialność za lokalne formy ochrony przyrody.

3. Wzmocnienie prestiżu i wizerunku gminy

Gmina, która wprowadza zgodne z prawem i aktualne regulacje, buduje swój wizerunek jako odpowiedzialnego, świadomego i ekologicznie zaangażowanego samorządu. To może pozytywnie wpłynąć na postrzeganie gminy przez mieszkańców, inwestorów i instytucje zewnętrzne.

4. Uporządkowanie kompetencji i uniknięcie nieporozumień

Wskazanie jednoznacznego zarządzającego pomnikami przyrody zakończy lata nieporozumień i błędnych interpretacji – np. fałszywego przypisywania odpowiedzialności Lasom Państwowym, wojewodom czy osobom prywatnym. To znacznie uprości zarządzanie i pozwoli na efektywne podejmowanie decyzji.

5. Możliwość skuteczniejszego pozyskiwania środków zewnętrznych

Gminy posiadające uporządkowany stan prawny lokalnych form ochrony przyrody mają większe szanse na otrzymanie dofinansowań np. z funduszy krajowych, unijnych lub ekologicznych (np. WFOŚiGW, NFOŚiGW). Jasne wskazanie zarządzającego jest często wymogiem formalnym.

6. Poprawa stanu faktycznego pomników przyrody

Przy okazji wprowadzania zmian możliwa będzie aktualizacja danych w CRFOP, dokonanie przeglądu stanu zdrowotnego pomników, ich oznakowania, poprawności lokalizacji, stanu obiektów grupowych itp. To szansa na realną poprawę ich ochrony i estetyki przestrzeni publicznej.

7. Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców

Nowa uchwała może zawierać nadane nazwy pomnikom przyrody oraz opisy ich wartości przyrodniczej. To znakomita okazja do edukacji mieszkańców, rozbudzenia lokalnej dumy i zaangażowania społeczności w ochronę dziedzictwa przyrodniczego.

8. Ułatwienie współpracy z GDOŚ i RDOŚ

Dostosowanie aktów prawa miejscowego do obowiązujących przepisów uprości komunikację z Generalną i Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska, a także przyspieszy procedury aktualizacyjne i uzgodnieniowe wymagane przez CRFOP.

9. Lepsze zarządzanie przestrzenią gminy

Uregulowanie statusu pomników przyrody wpisuje się w realizację zadań własnych gminy z zakresu ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami i ochrony środowiska. To element szerszego procesu planowania i rozwoju gminy zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju.

10. Minimalne koszty – maksymalne korzyści

Przygotowanie uchwały na wzór sprawdzonych przykładów z innych gmin (np. Świecie, Kościerzyna, Pelplin) nie wymaga dużych nakładów finansowych, a przynosi szereg wymiernych korzyści administracyjnych, prawnych, środowiskowych i wizerunkowych.

Dodatek 2

Korzyści dla Władz Gminy po realizacji punktu 2 petycji:

1. Spełnienie obowiązków ustawowych

Gmina realizuje wymagania ustaw o ochronie przyrody, prawie ochrony środowiska oraz sprawozdawczości do GUS – ogranicza to ryzyko zarzutów o niedopełnienie obowiązków.

2. Minimalizacja ryzyka odpowiedzialności prawnej

Brak aktualnych danych o pomnikach może skutkować konsekwencjami prawnymi – także finansowymi lub karnymi – dla organu wykonawczego.

3. Poprawa jakości danych urzędowych (CRFOP, GUS)

Uporządkowana ewidencja chronionych obiektów umożliwia rzetelne raportowanie i planowanie, chroni urząd przed błędami w dokumentacji.

4. Lepsze przygotowanie do kontroli (NIK, RDOŚ, WIOŚ)

Regularne, udokumentowane przeglądy stanowią dowód należytego zarządzania i mogą ograniczyć negatywne skutki ewentualnych kontroli.

5. Unikanie niepotrzebnych kosztów interwencyjnych

Wczesne wykrycie zagrożeń (np. zamieranie drzew, złamane konary) pozwala uniknąć kosztownych interwencji lub odszkodowań.

6. Zwiększenie szans na pozyskanie dotacji i grantów

Aktywna, udokumentowana ochrona przyrody zwiększa wiarygodność gminy jako beneficjenta środków zewnętrznych.

7. Skuteczniejsze planowanie inwestycji i zagospodarowania przestrzennego

Znajomość lokalizacji i stanu pomników ogranicza ryzyko kolizji inwestycji z obiektami chronionymi, co ułatwia procedury i skraca czas realizacji.

8. Możliwość włączenia przeglądów do obowiązków już istniejących pracowników

Przeglądy można realizować niskim kosztem, bez konieczności tworzenia nowych etatów czy dużych wydatków przy okazji realizacji innych obowiązków lub wyjazdów.

9. Zwiększenie zaufania mieszkańców do władz gminy

Realne działania ochronne, widoczne w przestrzeni publicznej, są pozytywnie odbierane przez społeczność lokalną.

10. Ochrona interesu publicznego

Przeciwdziałanie przypadkowemu usunięciu pomników (np. przy inwestycjach drogowych) to ochrona dobra wspólnego i unikanie sporów z mieszkańcami.

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Bydgoszcz, dnia 5 lipca 2024 r.

Poz. 4223

Podpisany przez:
Beata Łukaszewska
Data: 05.07.2024 16:42:42

UCHWAŁA NR 44/24 RADY MIEJSKIEJ W ŚWIECIU

z dnia 27 czerwca 2024 r.

uchwała w sprawie aktualizacji stanu prawnego oraz ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie Gminy Świecie

Na podstawie art. 44 ust. 1, 2 i 3a oraz art. 45 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 6, 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 r. poz. 1336, 1688 i 1890 oraz z 2022 r. poz. 2375), rozporządzenia ministra środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz.U. z 2017 r. poz. 2300), po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, uchwała się, co następuje:

§ 1. 1. Na terenie Gminy Świecie pozostają pomniki przyrody, których nazwy oraz położenie wymienione zostały w załączniku nr 1 do niniejszej Uchwały.

2. Pomniki przyrody położone na terenie Gminy Świecie, których status podlega aktualizacji na mocy niniejszej uchwały, stanowią okazałych rozmiarów drzewa, głązy narzutowe oraz ciekły wodne.

§ 2. Ustanawia się pomnikami przyrody drzewa wymienione w załączniku nr 2 do Uchwały.

§ 3. Nadzór nad pomnikami przyrody sprawuje Burmistrz Świecia.

§ 4. 1. Szczególnym celem ochrony pomników przyrody, o których mowa w § 1 i § 2 jest zachowanie wartości przyrodniczych, krajobrazowych, naukowych, historycznych i kulturowych, a także szczególnych cech osobniczych, takich jak rozmiar i wiek dla danego gatunku.

2. W stosunku do pomników przyrody, o których mowa w § 1 i § 2 w ramach czynnej ochrony, ustala się:

- 1) obowiązek stałego monitorowania i utrzymywania stanu właściwego, wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych i zabezpieczających oraz realizacji celów ochrony;
- 2) obowiązek stałego monitorowania oznakowania i uzupełnianie jego braków;
- 3) ochronę drzew w obszarze obejmującym zasięg korony i systemu korzeniowego nie mniejszym niż w promieniu 15 metrów od zewnętrznej krawędzi pnia drzewa.

3. Zadania, o których mowa w ust. 2 należą do obowiązków sprawującego nadzór nad pomnikami przyrody.

§ 5. W stosunku do pomników przyrody, o których mowa w § 1 i § 2 wprowadza się następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;

- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 6) umieszczania tablic reklamowych.

§ 6. Uchwała była poprzedzona następującymi aktami prawnymi:

- 1) Rozporządzenie Nr 322/95 Wojewody Bydgoskiego z dnia 29 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego, Dz. Urz. Woj. Bydg. z 29.03.1996 r., nr 6, poz. 30;
- 2) Rozporządzenie Nr 36 Wojewody Bydgoskiego z dnia 14 lutego 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego, Dz. Urz. Woj. Bydg. z 22.02.1995 r., nr 3, poz. 11;
- 3) Rozporządzenie Nr 305/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 26 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego, Dz. Urz. Woj. Bydg. z 16.12.1994 r., nr 20, poz. 316;
- 4) Rozporządzenie Nr 18/92 Wojewody Bydgoskiego z dnia 8 czerwca 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego, Dz. Urz. Woj. Bydg. z 22.07.1992 r., nr 8, poz. 124;
- 5) Rozporządzenie Nr 11/91 Wojewody Bydgoskiego z dnia 1 lipca 1991 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego, Dz. Urz. Woj. Bydg. z 30.07.1991 r., nr 15, poz. 120;
- 6) Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej w Bydgoszczy, Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej w Bydgoszczy z 15.05.1956 r., nr 5, poz. 19;
- 7) Komunikat Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy w sprawie uznania za pomniki przyrody, Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej w Bydgoszczy z 01.05.1955 r., nr 4, poz. 17;
- 8) Zarządzenie Nr 1/89 Wojewody Bydgoskiego z dnia 2 stycznia 1989r. W sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego, Dz. Urz. Woj. Bydg. z 31.01.1989 r., nr 1, poz. 13;
- 9) Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej w Bydgoszczy, Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej w Bydgoszczy;
- 10) Zarządzenie Nr 1/89 Wojewody Bydgoskiego z dnia 2 stycznia 1989r. W sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego, Dz. Urz. Woj. Bydg. z 31.01.1989 r., nr 1, poz. 13;
- 11) Komunikat Nr 1/70 Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy z dnia 31 lipca 1970r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody w woj. bydgoskim. (Dz. Urz. WRN w Bydgoszczy), Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej w Bydgoszczy z 10.09.1970 r., nr 20, poz. 208.

§ 7. Tracą moc:

- 1) Uchwała Nr 122/08 Rady Miejskiej w Świeciu z dnia 28 lutego 2008 r. w sprawie uznania drzewa za pomnik przyrody (Dz. Urz. Województwa Kujawsko-Pomorskiego z 04 kwietnia 2008 r., poz. 838);
- 2) Uchwała Nr 205/04 Rady Miejskiej w Świeciu z dnia 1 kwietnia 2004 r. w sprawie uznania drzewa za pomnik przyrody (Dz. Urz. Województwa Kujawsko-Pomorskiego z 23 kwietnia 2004 r., poz. 838).

§ 8. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Świecia.

§ 9. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Jerzy Wójcik

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr 44/24
Rady Miejskiej w Świeciu
z dnia 27 czerwca 2024 r.

Istniejące pomniki przyrody na terenie gminy Świecie

Lp.	Nr karty ewidencyjnej	Nr rejestru wojewódzkiego	Kod INSPIRE	Miejscowość	Nr działki ewidencyjnej	Współrzędne geograficzne	Opis lokalizacji	Gatunek/rodzaj	Obwód (cm)	Uwagi
1	56	1406	PL.ZIPOP.1393.PP.0414093.1946	Drozdowo	24	53° 24' 34" N; 18° 19' 33" E	Na cmentarzu poewangelickim, przy południowo-wschodniej krawędzi.	Jesion wyniośły - Fraxinus excelsior	392	Posusz drobny i gruby w koronie, widoczne owocniki grzybów na pniu, listwa mrozowa i ślady wypróchnienia.
2	41	649	PL.ZIPOP.1393.PP.0414093.1980	Dworzysko	35/2	53° 22' 31" N; 18° 20' 27" E	Wschodnia część cmentarza poewangelickiego w miejscowości Dworzysko.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	403	Nieznaczny ubytek kory pnia u podstawy, widoczny posusz drobny w koronie.
3	42	694		Dworzysko	35/2	53° 22' 31" N; 18° 20' 28" E	Wschodnia część cmentarza poewangelickiego w miejscowości Dworzysko.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	450	Korona jednostronna, z widocznym posuszem grubym. Ubytki kory i wypróchnienia pnia u podstawy.
4	44	855	PL.ZIPOP.1393.PP.0414093.1953	Dworzysko	84/1	53° 22' 38" N; 18° 20' 58" E	W obrębie nieruchomości Dworzysko 11, na południe od zabudowań gospodarczych	Dąb szypułkowy - Quercus robur	361	brak
5	45	854	PL.ZIPOP.1393.PP.0414093.1970	Dworzysko	81/4	53° 22' 37" N; 18° 20' 56" E	Przy drodze gruntowej prowadzącej w kierunku poł uprawnych, między nieruchomościami Dworzysko 11, a Dworzysko 15.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	383	Widoczny posusz drobny w koronie.
6	46	854		Dworzysko	76	53° 22' 36" N; 18° 20' 53" E	W obrębie nieruchomości Dworzysko 15, na wschód od zabudowań	Dąb szypułkowy - Quercus robur	478	Drzewo posiada kilka przewodników. Widoczny posusz drobny w koronie i znaczne wypróchnienie u podstawy pnia.
7	47	1286	PL.ZIPOP.1393.PP.0414093.1971	Dworzysko	75/1	53° 22' 40" N; 18° 20' 48" E	Przy drodze dojazdowej do nieruchomości Dworzysko 13.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	539	Drzewo posiada dwa przewodniki. Na pniu widoczne są ślady rozłamania się go. Oba przewodniki spięte są przewieszonymi za pomocą pasów transportowych.
8	91	855		Dworzysko	75/1	53° 22' 39" N; 18° 20' 50" E	Przy drodze dojazdowej do nieruchomości Dworzysko 13.	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	395	Oznakowanie, usunięcie jemioli, usunięcie suchych konarów
9	92	855		Dworzysko	75/1	53° 22' 39" N; 18° 20' 49" E	Przy drodze dojazdowej do nieruchomości Dworzysko 13.	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	422	Oznakowanie, usunięcie jemioli, usunięcie suchych konarów
10	48	1285	PL.ZIPOP.1393.PP.0414093.1951	Dworzysko	21	53° 23' 16" N; 18° 19' 11" E	Przy torach kolejowych pomiędzy stacjami Parlin i Terespol Pomorski, w pobliżu niezrównego przejazdu kolejowego między miejscowościami Dworzysko, a Poledno.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	457	Widoczny posusz gruby w koronie. Drzewo posiada dwa przewodniki, na jednym z nich widoczne owocniki grzybów. Istnieje duże ryzyko rozłamania się drzewa.
11	4n	1134	PL.ZIPOP.1393.PP.0414093.1963	Dworzysko	47/4	53° 22' 39" N; 18° 20' 07" E	Źródło nazwane "diabelska dziura". Mieędzy stawami rybnymi.	Źródło	n.d.	

32	86	1287	Sartowice	11/16	53° 25' 51'' N; 18° 33' 25'' E	W parku dworskim, ok. 200 m na wschód od placu zabaw.	Buk zwyczajny - <i>Fagus sylvatica</i> (odmiana czerwoniasta)	346	Brak uwag
33	82	1287	Sartowice	11/16	53° 25' 47'' N; 18° 33' 16'' E	W parku dworskim, ok. 30 m na południe od ogródków działkowych.	Dęglęzja zielona - <i>Pseudotsuga menziesii</i>	399	Brak uwag
34	83	1287	Sartowice	11/16	53° 25' 50'' N; 18° 33' 21'' E	W parku dworskim, ok. 50 m na południe od placu zabaw	Modrzew polski - <i>Larix polonica</i>	252	Brak uwag
35	84	1287	Sartowice	11/16	53° 25' 50'' N; 18° 33' 21'' E	W parku dworskim, ok. 50 m na południe od placu zabaw	Modrzew polski - <i>Larix polonica</i>	232	Brak uwag
36	85	1287	Sartowice	11/16	53° 25' 50'' N; 18° 33' 21'' E	W parku dworskim, ok. 50 m na południowy wschód od placu zabaw.	Milorzab dwuklapowy - <i>Ginkgo biloba</i>	272	Brak uwag
37	11	1132	Skarszewo	72/1	53° 27' 29'' N; 18° 25' 26'' E	Na północ od budynku byłej szkoły, obecnie budynek mieszkalnego pod adresem Skarszewo 9.	Dąb szypulkowy - <i>Quercus robur</i>	347	Korona drzewa jednostronna, przecięzona w stronę budynku mieszkalnego, znaczny ubytek kory pnia i wyprochnienie u podstawy od strony przeciwnej Drzewo zamiera, bardzo licznie porośnięte jenicją pospolitą
38	12	1132	Skarszewo	3323/1	53° 27' 30'' N; 18° 25' 23'' E	W lesie, na północ od budynku byłej szkoły (obecnie budynek mieszkalny pod adresem Skarszewo 9, przy ścieżce leśnej).	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	393	Zaleca się zniesienie statusu pomnika przyrody. Ze względów bezpieczeństwa – usunięcie gałęzi i konarów, ze względu na wartość przyrodniczą pozostawienie stojącego pnia do naturalnego rozpadu.
39	10	1131	Sulnowo	122/11	53° 25' 54'' N; 18° 26' 24'' E	W parku, bezpośrednio przy budynku pod adresem Sulnowo 53D	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	361	Drzewo zamiera, bardzo licznie porośnięte jenicją pospolitą. Zaleca się zniesienie statusu pomnika przyrody. Ze względów bezpieczeństwa – usunięcie gałęzi i konarów, ze względu na wartość przyrodniczą i historyczną pozostawienie stojącego pnia do naturalnego rozpadu.
40	100	1131	Sulnowo	122/11	53° 25' 54'' N; 18° 26' 24'' E	W parku, bezpośrednio przy budynku pod adresem Sulnowo 53D	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	317	
41	19	698	Świecie	233/28	53° 24' 25'' N; 18° 26' 00'' E	Przy skrzyżowaniu ul. Wojska Polskiego i ul. Zwirki i Wigury, przy parkingu centrum handlowego.	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	117	Drzewo nazwane „Fred”.
42	20	697	Świecie	990/6	53° 24' 34'' N; 18° 26' 52'' E	Na skwerze przy skrzyżowaniu ul. Wojska Polskiego z ul. Mickiewicza.	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	89+86	Drzewo nazwane „Ewa”.

43	21	697		Świecie	990/6	53° 24' 34" N; 18° 26' 52" E	Na skwerze przy skrzyżowaniu ul. Wojska Polskiego z ul. Młokiewiczza.	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	112	Drzewo nazwane „Adam”.
44	23	862	PL.ZIPOP.1393.PP.0414093.1975	Świecie	1258/3	53° 24' 25" N; 18° 26' 46" E	Teren przykościelny, niedaleko ogrodzenia od strony ul. Ogrodowej.	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	90+84	Brak uwag
45	24	699		Świecie	1259/6	53° 24' 24" N; 18° 26' 44" E	Park wyznaczony ul. Ogrodową, Wyzwolenia, Młyńską i Pohodniową. Część parku od strony ul. Ogrodowej.	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	53	Drzewo nazwane „Cypisek”. Znaczny ubytek kory pnia, martwy jeden z dwóch przewodników, posusz grubo w koronie. Drzewo koliduje z sąsiadującym, znacznie większym pomnikiem przyrody. Rozważyć należy zdjęcie ochrony pomnikowej drzewa i usunięcie go, w celu poprawy stanu zdrowotnego sąsiadującego pomnika przyrody, rękującego znacznie większe szanse na dalszy prawidłowy rozwój.
46	25	699	PL.ZIPOP.1393.PP.0414093.1985	Świecie	1259/6	53° 24' 24" N; 18° 26' 44" E	Park wyznaczony ul. Ogrodową, Wyzwolenia, Młyńską i Pohodniową. Część parku od strony ul. Ogrodowej.	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	71+63	Drzewo nazwane „Hanka”.
47	26	699		Świecie	1259/6	53° 24' 24" N; 18° 26' 44" E	Park wyznaczony ul. Ogrodową, Wyzwolenia, Młyńską i Pohodniową. Część parku od strony ul. Ogrodowej.	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	95+91	Kolizja z innym pomnikiem przyrody
48	35	n.d.		Świecie	647/234	53° 24' 46" N; 18° 26' 59" E	Na terenie nieruchomości przy ul. Hallera 5, przy zejściu do piwnicy budynku	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	76	Nieznaczne ubytki kory pnia, drzewo pochylone
49	36	n.d.	PL.ZIPOP.1393.PP.0414093.1965	Świecie	647/170	53° 24' 46" N; 18° 26' 59" E	Przy drodze asfaltowej między nieruchomościami przy ul. Hallera 5, a Hallera 7.	Kasztanowiec zwyczajny - <i>Aesculus hippocastanum</i>	290	Drzewo rozgałęzia się na kilka przewodników, na różnych wysokościach. Kasztanowce są stosunkowo podatne na rozłamania, dlatego zaleca się zastosowanie specjalnych wiązań do drzew, by zminimalizować ryzyko
50	37	n.d.		Świecie	647/170	53° 24' 46" N; 18° 26' 58" E	Przy drodze asfaltowej, między nieruchomościami przy ul. Hallera 5, a Hallera 7.	Kasztanowiec zwyczajny - <i>Aesculus hippocastanum</i>	306	Drzewo rozgałęzia się na kilka przewodników, na różnych wysokościach. Kasztanowce są stosunkowo podatne na rozłamania, dlatego zaleca się zastosowanie specjalnych wiązań do drzew, by zminimalizować ryzyko.
51	38	1291	PL.ZIPOP.1393.PP.0414093.1958	Świecie	466/20	53° 24' 42" N; 18° 26' 44" E	Pas zieleni między amfiteatrem i blokiem mieszkalnym przy ul. Sienkiewicza 8	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	n.d.	Drzewo nazwane „Świętopełek”. Forma krzewiasta.
52	39	1291		Świecie	466/20	53° 24' 42" N; 18° 26' 44" E	Pas zieleni między amfiteatrem i blokiem mieszkalnym przy ul. Sienkiewicza 8	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	n.d.	Drzewo nazwane „Grzymisław”. Forma krzewiasta.
53	98	n.d.	PL.ZIPOP.1393.PP.0414093.1974	Świecie	1225/1	53° 24' 27" N; 18° 26' 49" E	Zachodnia część omeniarza przy ul. Ogrodowej	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	49	
54	3n	858	PL.ZIPOP.1393.PP.0414093.1964	Świecie	200/134	53° 24' 35,2" N; 18° 25' 49,8" E	Pomiędzy budynkami przy ulicy Jana Pawła II 7 i 9.	Głaz na trawniku	n.d.	Brak uwag

55	50	700		Świecie - Przechowo	240/1	53° 24' 09" N; 18° 24' 18" E	Na terenie S.P. nr 5, przy ogrodzeniu od strony rzeki Wdy.	Cis pospolity - Taxus baccata	103	Brak rwag
56	51	700		Świecie - Przechowo	240/1	53° 24' 09" N; 18° 24' 17" E	Na terenie S.P. nr 5, przy ogrodzeniu od strony rzeki Wdy.	Cis pospolity - Taxus baccata	102+62	Drzewo nazwane im. Pawła Pudelko. Widoczne polamane konary i posusz gruby w koronie
57	52	700	PL.ZIPOP.1393.PP.0414093.1986	Świecie - Przechowo	240/1	53° 24' 09" N; 18° 24' 17" E	Na terenie S.P. nr 5, przy ogrodzeniu od strony rzeki Wdy.	Cis pospolity - Taxus baccata	107	Martwy jeden z przewodników, ubytki kory pnia.
58	53	700		Świecie - Przechowo	240/1	53° 24' 09" N; 18° 24' 17" E	Na terenie S.P. nr 5, przy ogrodzeniu od strony rzeki Wdy.	Cis pospolity - Taxus baccata	119	Polamane konary, znaczny ubytek pnia u podstawy.
59	54	700		Świecie - Przechowo	240/1	53° 24' 09" N; 18° 24' 17" E	Na terenie S.P. nr 5, przy ogrodzeniu od strony rzeki Wdy.	Cis pospolity - Taxus baccata	82+31+29+24	Ubytki kory pni, widoczny ślad po usunięciu jedynym z przewodników
60	55	n.d.	PL.ZIPOP.1393.PP.0414093.1945	Świecie - Przechowo	373/7	53° 24' 09" N; 18° 24' 09" E	W parku w sąsiedztwie S.P. nr 5, blisko zachodniego ogrodzenia szkoły.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	345	Drzewo nazwane „Jurek”. Liczny posusz drobny w koronie, widoczny posusz gruby.
61	1n	864	PL.ZIPOP.1393.PP.0414093.1977	Świecie - Przechowo	292/4	53° 24' 12" N; 18° 24' 32" E	Przy wejściu na parking od strony ul. Wojska Polskiego	głaz narzutowy	n.d.	Głaz nazwany „Głazem Świeckim”
62	2n	865	PL.ZIPOP.1393.PP.0414093.1978	Świecie - Przechowo	373/7	53° 24' 05" N; 18° 24' 12" E	Na terenie skweru przy skrzyżowaniu ulic Wojska Polskiego i Tucholskiej	głaz narzutowy	n.d.	Pomnik Bohaterów Września 1939r
63	1	n.d.	PL.ZIPOP.1393.PP.0414093.1944	Wiąg	13	53° 25' 55" N; 18° 31' 11" E	Na placu przed szkołą podstawową.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	279	"Jan Brzechwa"
64	3	703		Wiąg	6/36	53° 25' 55" N; 18° 31' 48" E	Pomiędzy budowaną drogą ekspresową S5, a równoległą do niej drogą techniczną	Cis pospolity - Taxus baccata	83+76	Wzdużny ubytek kory jednego z pni. Uszkodzona barterka dookoła drzewa. Ze względu na znaczony rozmiar robót budowlanych wykonywanych przy budowie drogi ekspresowej S5, w bezpośrednim sąsiedztwie drzewa, jego stan zdrowotny należy na bieżąco monitorować.
65	4	703	PL.ZIPOP.1393.PP.0414093.1989	Wiąg	6/36	53° 25' 55" N; 18° 31' 49" E	Pomiędzy budowaną drogą ekspresową S5, a równoległą do niej drogą techniczną.	Cis pospolity - Taxus baccata	103+102	Uszkodzona barterka dookoła drzewa. Ze względu na znaczony rozmiar robót budowlanych wykonywanych przy budowie drogi ekspresowej S5, w bezpośrednim sąsiedztwie drzewa, jego stan zdrowotny należy na bieżąco monitorować.
66	49	965	PL.ZIPOP.1393.PP.0414093.1981	Wielki Konopat	53	53° 22' 59" N; 18° 21' 22" E	Za stacją paliw w Wielkim Konopacie (skrzyżowanie ul. Paperników i ul. Bydgoskiej).	Dąb szypułkowy - Quercus robur	620	Pomnik przyrody o największym obwodzie pnia w Gminie Świecie. Widoczny posusz drobny w koronie i ślady wypięrczenia wewnątrz pnia

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr 44/24
Rady Miejskiej w Świecie
z dnia 27 czerwca 2024 r.

Nowe pomniki przyrody na terenie gminy Świecie

Lp.	Nr karty ewidencyjnej	Nr rejestru wojewódzkiego	Kod INSPIRE	Miejscowość	Nr działki ewidencyjnej	Współrzędne geograficzne	Opis lokalizacji	Gatunek/rodzaj	Obwód (cm)	Uwagi
1	2	n.d.	brak	Głogówko Królewskie	72/1	53° 22' 45'' N; 18° 26' 31'' E	W międzywahu, nad brzegiem rzeki Wisły, przy drodze gruntowej prowadzącej na pola.	Dąb bezszypkowy - <i>Quercus petraea</i> (Matt.) Liebl	468	Drzewo rośnie na działce stanowiącej własność prywatną, na terenie Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego, w pobliżu koryta rzeki Wisły. Posiada tabliczkę informacyjną o statusie pomnika - nie znajduje się w żadnym dotychczasowym spisie pomników.
2	68	1133	brak	Zurawia Kępa	2356	53°23'04"N 18°26'21"E	Krzew rosnący przy północnym skraju nieruchomości	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	forma krzewiasta	Oznakowanie
3	69	1133		Zurawia Kępa	2356	53°23'03"N 18°26'22"E	Krzew rosnący przy północnym skraju nieruchomości	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	forma krzewiasta	Oznakowanie
4	70	1133		Zurawia Kępa	2356	53°23'03"N 18°26'22"E	Krzew rosnący przy północnym skraju nieruchomości	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	forma krzewiasta	Oznakowanie
5	71	1133		Zurawia Kępa	2356	53°23'03"N 18°26'22"E	Przy wschodniej elewacji budynku gospodarczego znajdującego się na wschód od zabudowań mieszkalnych	Zywonik Zachodni - <i>Thuja occidentalis</i>	130	Oznakowanie
6	72	1133		Zurawia Kępa	2356	53°23'03"N 18°26'21"E	Na wschód od budynku mieszkalnego, po południowej stronie drogi prowadzącej przy jego południowej elewacji	Zywonik Zachodni - <i>Thuja occidentalis</i>	93	Oznakowanie
7	73	1133		Zurawia Kępa	2356	53°23'03"N 18°26'21"E	Na wschód od budynku mieszkalnego, po południowej stronie drogi prowadzącej przy jego południowej elewacji	Zywonik Zachodni - <i>Thuja occidentalis</i>	104	Oznakowanie
8	74	1133		Zurawia Kępa	2356	53°23'03"N 18°26'21"E	Na trawniku znajdującym się na południowy wschód od budynku mieszkalnego	Zywonik Zachodni - <i>Thuja occidentalis</i>	125	Oznakowanie
9	75	1133		Zurawia Kępa	2356	53°23'02"N 18°26'21"E	Na trawniku znajdującym się na południowy wschód od budynku mieszkalnego	Zywonik Zachodni - <i>Thuja occidentalis</i>	98	Oznakowanie
10	76	1133		Zurawia Kępa	2356	53°23'02"N 18°26'21"E	Na trawniku znajdującym się na południowy wschód od budynku mieszkalnego	Zywonik Zachodni - <i>Thuja occidentalis</i>	87	Oznakowanie
11	77	696	brak	Sartowice	11/16	53° 25' 51'' N; 18° 33' 19'' E	W parku dworskim, przy placu zabaw	Lesion wyniosły - <i>Fraxinus excelsior</i>	535+325	Drzewo martwe, usunięte oba przewodniki, pozostawiony pień w formie tzw. Świadka. Zaleca się zniesienie ochrony pomnikowej i pozostawienie drzewa do naturalnego rozpadu
12	17	n.d.	brak	Świecie	75/1	53° 24' 24'' N; 18° 25' 26'' E	Przy skrzyżowaniu ul. Paderewskiego z ul. Curie-Skłodowskiej.	Płatan klonolistny - <i>Platanus hispanica</i>	212	Drzewo nazwane „Małgosia”. Bardzo bliskie sąsiadztwu innego drzewa pomnikowego
13	18	n.d.		Świecie	75/1	53° 24' 24'' N; 18° 25' 26'' E	Przy skrzyżowaniu ul. Paderewskiego z ul. Curie-Skłodowskiej.	Płatan klonolistny - <i>Platanus hispanica</i>	269	Drzewo nazwane „Jas”. Bardzo bliskie sąsiadztwu innego drzewa pomnikowego.
14	22	861	brak	Świecie	1225/1	53° 24' 28'' N; 18° 26' 56'' E	Cmentarz przy ul. Mickiewicza. Bezpośrednio przy murze od strony ul. Mickiewicza, nieopodal muru od strony ul. Ogrodowej.	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	86	Brak uwag
15	27	863	brak	Świecie	1257/9	53° 24' 26'' N; 18° 26' 43'' E	Plac na terenie nieruchomości przy ul. Ogrodowej 2 (obecnie plebania).	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	n.d.	Forma krzewiasta

16	28	863		Świecie	1257/9	53° 24' 26", N; 18° 26' 43", E	Plac na terenie nieruchomości przy ul. Ogrodowej 2 (obecnie plebania).	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	n.d.	Forma krzewiasta
17	29	863		Świecie	1257/9	53° 24' 26", N; 18° 26' 43", E	Plac na terenie nieruchomości przy ul. Ogrodowej 2 (obecnie plebania).	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	n.d.	Forma krzewiasta
18	30	863		Świecie	1257/9	53° 24' 26", N; 18° 26' 43", E	Plac na terenie nieruchomości przy ul. Ogrodowej 2 (obecnie plebania).	Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i>	n.d.	Forma krzewiasta
19	57	860	brak	Świecie - Przechowo	442	53° 24' 33", N; 18° 23' 59", E	Przy drodze do cegielni.	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	273	Widoczny posusz drobny w koronie, korona jednostronna.
20	58	860		Świecie - Przechowo	442	53° 24' 33", N; 18° 23' 59", E	Przy drodze do cegielni.	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	278	Liczny posusz gruby w koronie.
21	59	860		Świecie - Przechowo	442	53° 24' 32", N; 18° 23' 58", E	Przy drodze do cegielni.	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	421	Widoczny posusz drobny i gruby w koronie.
22	60	860		Świecie - Przechowo	442	53° 24' 32", N; 18° 23' 57", E	Przy drodze do cegielni.	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	371	Liczny posusz gruby w koronie.
23	61	860		Świecie - Przechowo	442	53° 24' 31", N; 18° 23' 57", E	Przy drodze do cegielni.	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	413	Widoczny posusz drobny i gruby w koronie.
24	62	860		Świecie - Przechowo	442	53° 24' 31", N; 18° 23' 57", E	Przy drodze do cegielni.	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	372	Pień pochyły, korona jednostronna.
25	63	860		Świecie - Przechowo	442	53° 24' 30", N; 18° 23' 56", E	Przy drodze do cegielni.	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	215	Widoczny posusz drobny i gruby w koronie.
26	64	860		Świecie - Przechowo	442	53° 24' 30", N; 18° 23' 56", E	Przy drodze do cegielni.	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	251	Widoczny posusz drobny i gruby w koronie, uszkodzenia pnia.
27	65	860		Świecie - Przechowo	442	53° 24' 29", N; 18° 23' 56", E	Przy drodze do cegielni.	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	262	Liczny posusz gruby w koronie.
28	66	860		Świecie - Przechowo	442	53° 24' 29", N; 18° 23' 56", E	Przy drodze do cegielni.	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	318	Brak uwag
29	67	860		Świecie - Przechowo	442	53° 24' 29", N; 18° 23' 55", E	Przy drodze do cegielni.	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	323	Posusz drobny w koronie, uszkodzenia pnia.
30	87	1410	brak	Polski Konopat	3338/1	53° 26' 09", N; 18° 20' 21", E	Na granicy terenu zadrzewionego i pola	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	380	Pomnik powołany na podstawie Rozporządzenia nr 322/95 Wojewody Bydgoskiego z dn. 29.12.1995r
31	88	1410		Polski Konopat	3337/1	53° 26' 21", N; 18° 21' 20", E	Na granicy terenu zadrzewionego i pola	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	420	Pomnik powołany na podstawie Rozporządzenia nr 322/95 Wojewody Bydgoskiego z dn. 29.12.1995r
32	89	1410		Polski Konopat	3337/1	53° 26' 21", N; 18° 21' 30", E	Na granicy terenu zadrzewionego i pola	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	282+230+193+185	Pomnik powołany na podstawie Rozporządzenia nr 322/95 Wojewody Bydgoskiego z dn. 29.12.1995r; Drzewo u podstawy rozgałęzia się na kilka przewodników

23	15	n.d.							Terespolu Pomorskim, a następnie przejechać ok 400 m. Drzewo znajduje się po prawej stronie drogi, kilkanaście metrów za skrzyżowaniem z drogą gruntowa.									Bardzo znaczący posusz, odłamany duży konar, widoczne owocniki grzybów. Drzewo rośnie na terenie prywatnym, uzyskano zgodę właściciela na wejście i wykonanie czynności pomiarowych oraz dokumentacji fotograficznej. Właściciel nieruchomości nie wyказал zainteresowania usuwaniem drzewa
																		Widoczny posusz gruby w koronie, pęknięcia i wypróchnienia pnia u podstawy.
24	16	n.d.							W parku dworskim, na wschód od zabudowań									Drzewo rośnie na terenie prywatnym, uzyskano zgodę właściciela na wejście i wykonanie czynności pomiarowych oraz dokumentacji fotograficznej.
25	95	n.d.							W parku dworskim, na wschód od zabudowań.									Właściciel nieruchomości nie wyказал zainteresowania usuwaniem drzewa.
26	96	n.d.							W parku dworskim, na wschód od zabudowań									Widoczny posusz gruby w koronie, pęknięcia i wypróchnienia pnia u podstawy.
27	97	n.d.							W parku dworskim, na wschód od zabudowań									Drzewo rośnie na terenie prywatnym.
28	78	696							W parku dworskim, na wschód od wejścia przez plac zabaw									Widoczny posusz gruby w koronie, pęknięcia i wypróchnienia pnia u podstawy.
29	79	696							W parku dworskim, na wschód od wejścia przez plac zabaw									Drzewo rośnie na terenie prywatnym.
30	80	857							W parku dworskim, 100 – 150 m na południe od placu zabaw									Drzewo nazwane „Graf Schwerin”. Polamane konary, posusz gruby w koronie. Niewłaściwie wykonane wiązanie drzewa grozi złamaniem głównego przewodnika.
31	81	857							W parku dworskim, 100 – 150 m na południe od placu zabaw									Drzewo we wcześniejszych opracowaniach błędnie oznaczone jako dąb szypułkowy
																		Drzewo cenne przyrodniczo i kulturowo – stanowi część zabytkowego założenia zieleni przy pałacu w Sartowicach
																		Liczne pęknięcia i wypróchnienia pnia. Drzewo cenne przyrodniczo i kulturowo – stanowi część zabytkowego założenia zieleni przy pałacu w Sartowicach.
																		Pień silnie wypróchniały, złamany na wysokości ok 5 m. Żywy jeden konar.
																		Drzewo cenne przyrodniczo i kulturowo – stanowi część zabytkowego założenia zieleni przy pałacu w Sartowicach.
																		Pień S-kształny, z widocznymi licznymi owocnikami grzybów.
																		Drzewo cenne przyrodniczo i kulturowo – stanowi część zabytkowego założenia zieleni przy pałacu w Sartowicach.

NARODOWY
INSTYTUT
SAMORZĄDU
TERYTORYALNEGO

Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego powstał w 2015 r.
Jest państwową jednostką budżetową podległą MSWiA.
Działa na rzecz dalszej profesjonalizacji samorządu terytorialnego i administracji publicznej.

EKSPERTYZY NIST, ul. Zielona 18, Łódź 90-601
Sekretariat tel. +48 42 633 10 70
e-mail: sekretariat@nist.gov.pl

Z punktu widzenia praktyki istotne jest również, aby rada gminy w prawidłowy sposób dokonywała obliczenia ustawowego terminu na rozpatrzenie przez nią sprawy wywołanej wniesieniem skargi, wniosku lub petycji. Zgodnie z treścią przepisu art. 57 § 3 k.p.a., terminy określone w miesiącach kończą się z upływem tego dnia w ostatnim miesiącu, który odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim miesiącu nie było - w ostatnim dniu tego miesiąca. Powyższe oznacza, że w przypadku, gdy skarga wpłynie do rady w dniu 01 lipca, to miesięczny termin na jej rozpatrzenie upłynie w dniu 01 sierpnia, zaś w przypadku wpływu skargi w dniu 30 czerwca - miesięczny termin na jej rozpatrzenie upłynie w dniu 31 lipca.

Z uwagi na fakt, że ustawa o petycjach nie reguluje samodzielnie sposobu obliczania terminów, termin wskazany w art. 11 ust. 1 ustawy o petycjach powinien zostać obliczony – zgodnie z art. 15 u.p. – według przepisów rozdziału 10 Działu I k.p.a. Powyższe oznacza, że w sytuacji, gdy petycję złożono w dniu 1 lipca, to trzymiesięczny termin na jej rozpatrzenie upłynie 1 października, jeżeli zaś petycja wpłynie w dniu 31 lipca to termin na jej rozpatrzenie upłynie w dniu 30 października (tj. z ostatnim dniem miesiąca).

Forma rozstrzygnięcia

W związku z tym, że organy stanowiące jednostki samorządu terytorialnego są organami kolegialnymi, jedyną prawną formą, w której rada gminy może wypowiedzieć się w przedmiocie skargi, wniosku lub petycji jest uchwała.

W treści uchwały przede wszystkim powinno znaleźć się rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia środka ochrony prawnej. W przypadku skargi merytoryczne rozstrzygnięcie będzie mogło przybrać formę uznania skargi za uzasadnioną bądź uznania skargi za bezzasadną. W przypadku wniosku i petycji będzie ono dotyczyło przyjęcia ich do realizacji bądź ich nieuwzględnienia.

Uchwała dotycząca wniosku – podobnie jak uchwała rozpatrująca skargę – powinna posiadać uzasadnienie. W przypadku wszystkich omawianych środków ochrony prawnej brak pisemnego uzasadnienia uchwały uważany jest za wadę istotną. Zgodnie z treścią art. 238 § 1 k.p.a zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi powinno zawierać: oznaczenie organu, od którego pochodzi, wskazanie, w jaki sposób skarga została załatwiona, oraz podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego osoby upoważnionej do załatwienia skargi lub, jeżeli zawiadomienie sporządzone zostało w formie dokumentu elektronicznego, powinno być opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Zawiadomienie o odmownym załatwieniu skargi powinno zawierać ponadto uzasadnienie faktyczne i prawne

oraz pouczenie o treści art. 239 k.p.a.¹⁹.

Uzasadnienie uchwały negatywnie ustosunkowującej się do stanowiska autora skargi lub wniosku jest szczególnie istotne z tego względu, że podmiotowi niezadowolonemu ze stanowiska rady gminy nie będzie przysługiwała skarga do sądu administracyjnego - tym bardziej uzasadnione jest, aby podmiot je składający miał możliwość zapoznania się z powodami ich nieuwzględnienia²⁰. Dzięki uzasadnieniu do uchwały wnioskodawca oraz inne zainteresowane podmioty uzyskają wiedzę dotyczącą zasadności bądź bezzasadności swojej inicjatywy. Wyjaśnianie przesłanek, którymi organ kieruje się przy załatwianiu sprawy, stanowi jedną z fundamentalnych zasad szeroko rozumianego postępowania administracyjnego.

Jeśli chodzi o petycję, przepisy ustawy nie określają, jakie elementy powinno zawierać zawiadomienie. Przyjąć należy, że oprócz części merytorycznej (tj. rozstrzygnięcia o uznaniu petycji za uzasadnioną lub nie) powinno ono zawierać wskazanie wnoszącego petycję i podmiotu ją rozpatrującego oraz – na co wskazuje art. 13 ust. u.p. - uzasadnienie. Mimo, iż wprost nie wynika to z przepisów, wydaje się, że rada gminy powinna uwzględnić w zawiadomieniu również informacje dotyczące przebiegu działań organu w związku z uwzględnieniem petycji.

W praktyce uchwała w przedmiocie rozpatrzenia skargi, wniosku lub petycji powinna zobowiązywać przewodniczącego rady gminy do powiadomienia podmiotu wnoszącego o sposobie rozpatrzenia skargi, wniosku i petycji (np. „Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy, zobowiązując go do poinformowania składającego petycję o sposobie jej rozpatrzenia”). W praktyce wykonanie uchwały powinno przybrać formę przesłania odpis uchwały wraz z uzasadnieniem.

Zawiadomienie dotyczące rozpatrzenia skargi, wniosku oraz petycji powinno zostać doręczone za pokwitowaniem przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 1041), przez pracownika urzędu obsługującego radę gminy lub przez inne upoważnione osoby lub organy (art. 39 k.p.a.). Może zostać również doręczone za pomocą środków komunikacji elektronicznej (zob. art. 39¹ k.p.a.).

¹⁹ Art. 239 k.p.a. W przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności - organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy - bez zawiadamiania skarżącego.

²⁰ zob. postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego: z 1 grudnia 2017 r., I OSK 2490/17 (Legalis).

Podczas badania wymogów formalnych rada gminy powinna ustalić czy środek ochrony prawnej został złożony w odpowiedniej formie i czy zawiera ona dane podmiotu je wnoszącego oraz czy prawidłowo określony został ich przedmiot.

Zarówno skarga, jak i wniosek mogą zostać wniesione pisemnie, telegraficznie lub za pomocą dalekopisu, telefaksu, poczty elektronicznej, a także ustnie do protokołu (§ 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków). Petycja może natomiast zostać złożona w jednej z dwóch form wskazanych w przepisach art. 4 ust. 1 ustawy o petycjach - pisemnej lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Złożenie petycji w innej formie stanowi usuwalny brak formalny (art. 7 ust. 2 w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy o petycjach).

Petycja złożona w formie pisemnej powinna zostać podpisana przez podmiot ją wnoszący, a jeżeli podmiotem wnoszącym nie jest osoba fizyczna lub gdy petycję wnosi grupa podmiotów - przez osobę reprezentującą podmiot wnoszący petycję. Natomiast petycja złożona za pomocą środków komunikacji elektronicznej może zostać opatrzona bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu. Dodatkowo powinna ona zawierać adres poczty elektronicznej podmiotu wnoszącego petycję.

W sytuacji, gdy petycja nie zawiera oznaczenia podmiotu wnoszącego petycję (podmiotów wnoszących petycję i osoby ich reprezentującej) albo nie wskazuje miejsca zamieszkania albo siedziby podmiotu (każdego z podmiotów) wnoszącego petycję oraz adresu do korespondencji petycję pozostawia się bez rozpatrzenia. Podobnie - na podstawie § 8 Rozporządzenia - skargi i wnioski niezawierające imienia i nazwiska (nazwy) oraz adresu wnoszącego pozostawia się bez rozpoznania.

Podmiot właściwy do rozpatrzenia petycji jest zobowiązany do wezwania, w terminie 30 dni od dnia złożenia petycji, podmiotu wnoszącego petycję do tego, aby w terminie 14-dniowym uzupełnił petycję lub wyjaśnił jej treść. Dotyczy to sytuacji, gdy petycja: 1) nie została wniesiona w formie pisemnej lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, 2) nie zawiera oznaczenia adresata petycji, 3) nie zawiera wskazania przedmiotu petycji, 4) a także gdy nie zawiera imienia i nazwiska albo nazwy, miejsce zamieszkania albo siedziby oraz adresu do korespondencji lub adresu poczty elektronicznej podmiotu trzeciego, w imieniu którego wniesiono petycję, lub do petycji nie załączono wyrażonej w formie pisemnej albo za pomocą środków komunikacji elektronicznej zgody na złożenie w jego interesie petycji. W wezwaniu tym poucza, że petycja, której treść nie zostanie uzupełniona lub wyjaśniona, nie będzie rozpatrzona. Analogiczne rozwiązanie przewidział ustawodawca w przypadku skarg i wniosków - jeżeli z treści skargi lub wniosku nie można należycie usta-

lić ich przedmiotu, wzywa się wnoszącego skargę lub wniosek do złożenia, w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania wezwania, wyjaśnienia lub uzupełnienia, z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie skargi lub wniosku bez rozpoznania (§ 8 Rozporządzenia).

Wszystkie omawiane środki ochrony prawnej mogą zostać złożone w interesie innego podmiotu niż wnoszący petycję, z tym jednak zastrzeżeniem, że w takiej sytuacji powinna zostać dołączona zgoda tego podmiotu. Brak zgody będzie brakiem formalnym, którego nieuzupełnienie skutkowało będzie pozostawieniem petycji bez rozpatrzenia. Taka sama zasada obowiązuje w przypadku skarg i wniosków.

Podmiot właściwy do rozpatrzenia skargi, wniosku lub petycji pozostawi je bez rozpatrzenia, jeżeli zawierają nieusuwalne braki formalne (np. nie zawiera danych podmiotu ją wnoszącego) lub dotknięte są usuwalnymi brakami formalnymi, które nie zostaną uzupełnione w terminie, pomimo wezwania wystosowanego przez komisję. W takiej sytuacji pozostawienie skargi, wniosku lub petycji bez rozpatrzenia zamyka postępowanie wywołane wniesieniem danego środka.

Właściwa rada gminy może również pozostawić bez rozpatrzenia petycję złożoną w sprawie, która była przedmiotem petycji już rozpatrzonej przez ten podmiot, jeżeli w petycji nie powołano się na nowe fakty lub dowody nieznanne podmiotowi właściwemu do rozpatrzenia petycji. W takim przypadku zobowiązana jest niezwłocznie poinformować podmiot wnoszący petycję o pozostawieniu petycji bez rozpatrzenia i poprzednim sposobie załatwienia petycji.

W przypadku skarg rada gminy ma możliwość odstąpienia od ponownego rozpoznania skargi w przypadku, gdy uprzednio wniesiona skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności. W takim wypadku rada gminy może ograniczyć się do podtrzymania swojego poprzedniego stanowiska. Rozstrzygnięcie rady może wówczas przybrać następującą formę: *„W związku z ponowieniem skargi na działalność Wójta Gminy... bez wskazania nowych okoliczności Rada Gminy... podtrzymuje stanowisko wyrażone w Uchwale Nr... z dnia*”.

Oczywiście - co już wcześniej podkreślono - sama czynność pozostawienia skargi, wniosku lub petycji bez rozpoznania nie może zostać dokonana ani przez komisję ani przez przewodniczącą rady - jedyną zgodną z przepisami powszechnie obowiązującego prawa formą wypowiedzi organu kolegialnego (rady gminy) jest uchwała tej rady.

Dodatkowo zasygnalizować trzeba, że w przypadku petycji rada gminy zobowiązana jest zamieścić na stronie internetowej obsługującego ją urzędu informację zawierającą skan petycji, datę jej złożenia oraz - w przypadku wyrażenia zgody na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego

domaga się strona, może stanowić przedmiot oceny organu i umożliwić poprowadzenie postępowania we właściwym kierunku oraz wydanie odpowiedniego rozstrzygnięcia w sprawie⁹.

Rada gminy musi respektować również tzw. zasadę jednotorowości proceduralnej, która wyklucza możliwość jednoczesnego stosowania w tej samej sprawie różnych procedur równoległe lub po sobie¹⁰. Innymi słowy, rada gminy lub komisja, powinna analizować każde wpływające do niej pismo zatytułowane jako skarga, wniosek lub petycja pod kątem tego, czy nie dotyczy ono sprawy, której rozpoznanie następuje na gruncie innego postępowania. Postępowanie w przedmiocie rozpatrzenia skargi, wniosku lub petycji, może być uruchomione wyłącznie wówczas, gdy treść żądania nie daje podstaw do żądania wszczęcia postępowania administracyjnego ogólnego lub szczególnego a także nie może stanowić podstawy wniesienia powództwa lub wniosku czy skargi zmierzających do wszczęcia postępowania sądowego¹¹. Wyrazem tej zasady są m.in. regulacje zawarte w art. 233-235 k.p.a. W myśl art. 233 k.p.a. skarga w sprawie indywidualnej, która nie była i nie jest przedmiotem postępowania administracyjnego, powoduje wszczęcie postępowania, jeżeli została złożona przez stronę. Jeżeli skarga taka pochodzi od innej osoby, może spowodować wszczęcie postępowania administracyjnego z urzędu, chyba że przepisy wymagają do wszczęcia postępowania żądania strony. W sprawie, w której toczy się postępowanie administracyjne skarga złożona przez stronę podlega rozpatrzeniu w toku postępowania, zgodnie z przepisami kodeksu, zaś skarga pochodząca od innych osób stanowi materiał, który organ prowadzący postępowanie powinien rozpatrzyć z urzędu (art. 234 k.p.a.). Z kolei przepis art. 235 k.p.a. wskazuje, że skargę w sprawie, w której w toku postępowania administracyjnego została wydana decyzja ostateczna, uważa się zależnie od jej treści za żądanie wznowienia postępowania lub za żądanie stwierdzenia nieważności decyzji albo jej uchylenia lub zmiany z urzędu. W przypadkach określonych w art. 233 i 234 organem właściwym do rozpatrzenia skargi jest organ uprawniony do wszczęcia postępowania lub organ, przed którym toczy się postępowanie, a w przypadkach określonych w art. 235 - organ właściwy do wznowienia postępowania, stwierdzenia nieważności decyzji albo do jej uchylenia lub zmiany.

Praktyka podsuwa również przykłady pism, które pomimo nazwania ich przez podmiot wnoszący jako „wniosek” lub „petycja” w istocie stanowią inny uregulowany w porządku prawnym środek – np. zgłoszenie inicjatywy uchwałodawczej, zgłoszenie uwagi w ramach procedury uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zajęcie stanowiska w ramach procedur wymagających udziału społeczeństwa w ochronie środowiska czy też wyrażenie opinii w ramach ogłoszonych konsultacji społecznych.

W przypadku uznania, że wystąpienie obywatelskie, jakie wpłynęło do rady gminy jest skargą, wnioskiem lub petycją, jest ona zobowiązana do jego rozpatrzenia. Jeżeli natomiast rada gminy (komisja skarg, wniosków i petycji) ustali, że analizowane przez nią żądanie nie jest skargą, wnioskiem ani petycją, powinna zakwalifikować je we właściwy sposób i nadać mu bieg zgodnie z tą kwalifikacją, a w konsekwencji – o czym będzie mowa poniżej – przekazać go podmiotowi właściwemu do jego rozpatrzenia.

Właściwość organu

Kolejnym krokiem, jaki powinna podjąć komisja skarg, wniosków i petycji po zakwalifikowaniu pisma jako skargę, wniosek lub petycję, jest ustalenie czy dana rada gminy jest podmiotem właściwym do jego rozpatrzenia. Powszechne są bowiem sytuacje, w których autor wystąpienia błędnie oznacza organ, do którego je kieruje, zaś rada gminy może rozpatrywać wyłącznie te środki ochrony prawnej, które mieszczą się w zakresie jej właściwości. Kluczowe znaczenie dla merytorycznego rozpatrzenia pisma jest zatem zestawienie zawartego w nim żądania z kompetencjami rady gminy.

Zgodnie z treścią art. 223 § 1 k.p.a. organy samorządu terytorialnego rozpatrują oraz załatwiają skargi i wnioski w ramach swojej właściwości. Jeśli chodzi o skargi, to w myśl art. 229 pkt 3 k.p.a., jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrywania skarg, to organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych jest rada gminy. Rada gminy winna mieć na uwadze również treść art. 229 pkt 2 k.p.a., zgodnie z którym, jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrywania skarg, organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego oraz kierowników jednostek organizacyjnych w sprawach należących do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej jest wojewoda lub organ wyższego stopnia. Nie w każdym zatem przypadku rada gminy będzie organem właściwym do rozpatrzenia skargi na działalność wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Przykładem mogą

9 zob. np. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 14 marca 2019 r., II SA/Sz 47/19 (Legalis)

10 zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 14 lipca 2015 r., II SA/Wa 744/15 (Legalis)

11 zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 27 kwietnia 2010 r., VII SAB/Wa 13/10 (Legalis)

lub na przewodniczących tych organów². Takie działanie pozbawione jest podstaw prawnych.

Ustalanie zasad działania komisji skarg, wniosków i petycji stanowi wyłączną kompetencję rady gminy - zgodnie bowiem z treścią art. 18b ust. 3 u.s.g. zasady i tryb działania komisji skarg, wniosków i petycji określa statut gminy. To do tego aktu należy zatem sięgnąć ości w celu zapoznania się ze schematem rozpatrywania skarg, wniosków i petycji wewnątrz rady gminy, w szczególności zaś z zasadami zwoływania posiedzeń, terminami dokonywania poszczególnych czynności itp. Za przydatne z punktu widzenia praktyki uznać należy zapisy statutów, które przewidują możliwość występowania przez komisję do organu wykonawczego o wykonanie ekspertyz lub opinii w zakresie przedmiotu skargi, wniosku lub petycji³, zwracania się o opinię prawną lub występowanie do innej komisji o opinię w sprawie⁴.

Przewodniczący komisji skarg, wniosków i petycji niezwłocznie po otrzymaniu skargi, wniosku czy petycji powinien zwołać posiedzenie komisji celem określenia trybu ich rozpatrzenia, ich merytorycznego rozpatrzenia (o ile jeśli zachodzi taka potrzeba), a finalnie - przygotowania projektu uchwały rady gminy wraz z uzasadnieniem.

Podkreślić w tym miejscu należy, że zarówno rada jak i komisja powinny rozstrzygać wszelkie kwestie związane z rozpatrywaniem skarg, wniosków i petycji w formie uchwał, które - co wynika z treści art. 14 ust. 1 u.s.g. - podejmowane mają być zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy jej statutowego składu. Jest to jedyna dopuszczalna prawem forma wyrażania stanowiska przez organ stanowiący

2 Zob. np. rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 kwietnia 2019 r., PN.4131.234.2019 (Dz. Urz. Woj. War.-Maz. z 2019 r. poz. 2336), w którym organ nadzoru wskazał, że przyjęta przez radę miejską regulacja sugeruje, że skargę, wniosek i petycję „błędnie” złożoną do rady, po otrzymaniu opinii Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, Przewodniczący Rady powinien przekazać według właściwości, co jest niedopuszczalne, gdyż organem, który może to uczynić jest jedynie rada. Podobnie Wojewoda Świętokrzyski w rozstrzygnięciu nadzorczym z dnia 30 kwietnia 2019 r. PNK.I.4130.55.2019 (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2019 r. poz. 2267), w którym stwierdzono nieważność zapisu statutu przewidującego, że Komisja Skarg, Wniosków i Petycji rozstrzyga co do zasadności skargi, wnioski i petycje, wskazując, że regulacja ta jest sprzeczna z art. 18b ust. 1 u.s.g., bowiem komisja jest organem wewnętrznym rady gminy i jako organ wewnętrzny nie posiada zdolności zastępowania Rady Gminy, która to zgodnie ze wskazanym przepisem jest właściwa do rozpatrzenia skarg, wniosków i petycji.

3 tak m.in. §16 ust. 6a Statutu Miasta Stołecznego Warszawy stanowiącego załącznik do uchwały nr XXII/743/2008 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 10 stycznia 2008 r. w sprawie uchwalenia Statutu miasta stołecznego Warszawy (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2015 r. poz. 5569 ze zm.)

4 tak np. uchwała Nr XI/115/2011 Rady Miasta Sopotu z dnia 9 września 2011 roku w sprawie uchwalenia Statutu Miasta Sopotu (Dz. Urz. Woj. Pom. 2011 Nr 153, poz. 3174 ze zm.)

gminy oraz jego organy wewnętrzne.

Dodatkowo przypomnieć wypada, że na mocy przepisu art. 226a k.p.a. organy właściwe w sprawach skarg i wniosków przekazują informacje, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) skarżącemu lub wnioskodawcy przy pierwszej czynności skierowanej do tych osób.

Skarga, wniosek, petycja – pojęcia

Praktyka pokazuje, że podstawową trudność w procedurze rozpatrywania skarg, wniosków i petycji sprawia już pierwsza czynność, jaką powinien dokonać organ, tj. prawidłowe zakwalifikowanie wpływającego do niego pisma. Czynność ta jest o tyle istotna, że od niej zależy prawidłowość dalszego postępowania organu. Należy mieć bowiem na względzie chociażby tę chociażby okoliczność, że ustawodawca przewidział inne ustawowe terminy rozpatrzenia skarg i wniosków niż petycji.

Przechodząc do omówienia znaczenia pojęcia skargi, wnioski i petycji, wskazać w pierwszej kolejności należy, że środki te mają umocowanie konstytucyjne. Zgodnie z art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 Nr 78, poz. 483) każdy ma prawo składać petycje, wnioski i skargi w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą do organów władzy publicznej oraz do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej, zaś tryb rozpatrywania petycji, wniosków i skarg określa ustawa.

Zarówno rada gminy jak i komisja, które będą pochyłać się nad pismami⁵ mogącymi potencjalnie mieć znamiona skargi, wniosku lub petycji, powinny mieć na względzie, że regulacje prawne dotyczące tych środków znajdują się w kilku aktach prawnych. Instytucja skarg i wniosków uregulowana jest przede wszystkim w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2020, poz. 256 ze zm.; dalej jako „k.p.a.”), która w dziale VIII reguluje kwestie związane m.in. z ich przedmiotem, zasadami wnoszenia, właściwością organów, terminami i sposobem

5 na potrzeby niniejszego opracowania przyjęto uproszczenie, że skarga, wniosek i petycja składane są do rady gminy w formie pisemnej. Pozostałe formy, w jakich mogą zostać składane te środki prawne, zostały omówione w dalszej części.